RAADSVOORSTEL

Onderwerp : RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024

Zaak- & documentnr. : Z/20/074963/201491624
Portefeuillehouder : H.B. Hieltjes
Opsteller : Rob Sjerps
Team : Ruimtelijke Ontwikkeling
Telefoonnr.

Samenvatting

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen is toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Wij vragen u om in te stemmen met de voorgestane beleidsaanpassingen in het nieuwe RPW 2021-2024. In alle regiogemeenten wordt het RPW 2021-2024 in het 1e kwartaal 2021 voor besluitvorming aangeboden aan college en raad.

Beslispunten

1. In te stemmen met het RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader (vanaf pagina 10 RPW 2021-2024) om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio.
3. In te stemmen met het monitoren van het RPW 2021-2024 medio 2022.

Aanleiding

Het RPW, dat sinds 2017 het kader vormt voor het regionaal beleid ten aanzien van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel, is toe aan een herziening.

Uw raad heeft in juni 2020 ingestemd met de beleidsaanpassingen in het RPW door de toetsingskaders voor bedrijfskavels voor XXL-logistiek vast te stellen, te stoppen met de schrapopgave voor bedrijventerreinen en het Regionaal Programma Werklocaties te herzien in 2020. In de afgelopen periode is in onze regio een uitvoerige analyse gemaakt van vraag en aanbod en is er nieuwe ontwikkelruimte bepaald. Aanvankelijk was het de bedoeling om de gemeenteraad eerder te informeren over de groeiende behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen en XXL-logistiek in de regio. Echter, vanwege de financiële belangen bij gemeenten waar XXL-logistiek speelt is in het Portefeuillehouders Overleg Economie regio Arnhem Nijmegen besloten om dit in januari 2021 te communiceren. Het herziene RPW 2021-2024 ligt nu voor.

Planning

Het RPW bevat de keuzes die de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen maken voor het in balans brengen van vraag en aanbod naar werklocaties, inclusief afspraken over monitoring, evaluatie en herijking. Het RPW 2021-2024 is (met de onderliggende adviezen van Ecorys en Posad Maxwan en de reactienota d.d. 20 november 2020) op 2 december 2020 in het Portefeuillehouders Overleg Economie Arnhem Nijmegen besproken. Het PFO Economie heeft ingestemd met de voorstellen voor de verdeling van de ontwikkelruimte voor bedrijventerreinen, met de monitoring van het RPW medio 2022 en met het voorstel om het RPW 2021-2024 via de colleges aan de raden voor besluitvorming aan te bieden.

Na besluitvorming in de colleges en raden (naar verwachting 1e kwartaal 2021) zal het RPW 2021-2024 aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland worden aangeboden ter

besluitvorming. Na vaststelling door Gedeputeerde Staten (naar verwachting maart 2021) is het RPW mede onderdeel van het regionale toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Overgangssituatie naar nieuwe organisatie "de Groene Metropoolregio"
In verband met de continuïteit van de projecten en de advisering in het kader van het RPW, zal het huidige Intergemeentelijk Overlegorgaan Werklocaties (IOW) als adviesorgaan blijven voortbestaan (als overgangsmaatregel naar de nieuwe regionale samenwerkingsvorm) tot tenminste 1 juli 2021. Initiatieven op het gebied van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel zullen in deze overgangssituatie door het IOW worden getoetst aan het RPW 2021-2024 en met advies voor besluitvorming worden voorgelegd aan PFO Economie/Productieve regio.

Proces indienen zachte plannen bedrijventerreinen
Tot 1 maart 2021 kunnen zachte plannen voor de 1e tranche van *regionale* bedrijventerreinen ter beoordeling worden ingediend. Hierover zal het IOW adviseren richting het PFO Economie/Productieve regio. Inzet is om voor 1 juli 2021 tot verdeling en instemming vanuit de regio te komen. Bij de beoordeling van deze plannen worden de stappen op pagina 11 van het RPW 2021-2024 doorlopen. Hierbij hoort ook een kwalitatieve beoordeling (duurzaamheid, inpassing in de omgeving, bereikbaarheid, financiële uitvoerbaarheid en regionaal DNA).

Dit proces is niet van toepassing op de verdeling van de ontwikkelruimte voor XXL-logistiek. Specifiek voor XXL-logistiek is afgesproken dat een deel (van de totale ontwikkelruimte van XXL-logistiek van 42 hectare) nu verdeeld wordt over Knooppunt Nijmegen en omgeving en Knooppunt EMZ.

Beoogd effect

Doel is om het Regionaal Programma Werklocaties 2021-2024 met de voorgestane beleidsaanpassingen aan de raad voor te leggen en de raad te vragen hiermee in te stemmen en dit schriftelijk aan de voorzitter van het Portefeuillehouders Overleg Economie regio Arnhem Nijmegen kenbaar te maken. Hiermee staan we toe dat er in onze regio nieuwe bedrijventerreinen tot ontwikkeling kunnen komen, waarmee we een bijdrage leveren aan welvaart, banen en geluk. Mogelijk dat een deel van die nieuwe regionale bedrijventerreinen binnen onze gemeente ontwikkeld kunnen worden.

Argumenten

1. In te stemmen met het herzien RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio;
3. Het RPW 2021-2024 medio 2022 te monitoren.

1.1 De marktsituatie is voor het onderdeel bedrijventerreinen veranderd
Aanzienlijke uitgifte op bedrijventerreinen in de periode 2016 tot en met 2019 heeft ertoe geleid dat er behoefte bestaat aan nieuwe ontwikkelruimte in de periode tot 2030. Vooral de nieuwe ontwikkelruimte bij bestaande regionale bedrijventerreinen, met bijbehorende verdeling per werkmilieu, is hierbij van groot belang. Ook is er ontwikkelruimte nodig voor XXL-logistiek.
Voor de omvang en verdeling van de ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen is aangesloten bij de eerder door de regio gemaakte keuze voor economische groei waarop ook de vraag- en aanbodcijfers zijn gebaseerd. Voor de periode tot aan 2030 bedraagt de totale ontwikkelruimte 121,5 hectare, waarvan 42 hectare voor XXL-logistiek en 85,5 hectare voor regionale bedrijventerrein (het onderdeel kantoren wordt met 6 hectare verminderd).

Ontwikkelruimte XXL-logistiek
Binnen het werkmilieu XXL-logistiek is de ruimtevraag relatief het grootst. De voorgestelde ontwikkelruimte voor XXL-logistiek bedraagt in totaal 42 hectare. Van deze ontwikkelruimte wordt 32,5 ha toegewezen aan de logistieke knooppunten XXL, zijnde Knooppunt Nijmegen (12,5 ha) en Knooppunt Emmerich-Montferland-Zevenaar (EMZ) (20 ha). Ook bij XXL-logistiek is het niet wenselijk om alle ruimte in één keer op de markt te brengen om in te kunnen spelen op veranderingen in de markt. Bij de monitoring medio 2022 zal worden beoordeeld hoe om te gaan met het resterend aantal hectaren en/of hier wijzigingen op moeten worden doorgevoerd (als gevolg van marktomstandigheden

of anderszins). Voor de gemeente Duiven is dit niet van toepassing, omdat dit niet aansluit bij de ambities van de gemeente.

Ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen
De ontwikkelruimte voor *regionale* bedrijventerreinen wordt vrijgegeven in twee tranches met een totale omvang van 85,5 hectare. Deze ontwikkelruimte heeft betrekking op het regionale deel van het klassiek-gemengd werkmilieu, reguliere logistiek, (maak)industrie en agrifood.
Het uitgangspunt is om in eerste instantie in 2021 een 1e tranche van 50% van de ontwikkelruimte open te stellen. Hiervan kan op basis van de geschiktheid van plannen en zogenoemde maatwerk worden afgeweken tot een maximum van 70% van de totale ontwikkelruimte. De 2e tranche in 2022 zal worden bepaald en verdeeld op basis van de uitkomst van tussentijdse monitoring.

Voor de ontwikkeling van *regionale bedrijventerreinen* is regionale afstemming vereist. Voor wat betreft de eventuele ontwikkeling van nieuwe regionale bedrijventerreinen in Duiven verwijzen wij u naar het raadsvoorstel inzake de Verkenning Bedrijventerreinen 2040, dat hierna op uw agenda staat.

Voor de categorie *lokale bedrijventerreinen*, zoals bedrijventerrein Graafstaete, kunnen nieuwe ontwikkelingen voor lokale ondernemers gestart worden en is geen regionale afstemming vereist. Voor wat betreft de eventuele ontwikkeling van nieuwe lokale bedrijventerreinen in Duiven verwijzen wij u naar het raadsvoorstel inzake de Verkenning Bedrijventerreinen 2040, dat hierna op uw agenda staat.

Het overaanbod voor kantoren is kleiner, maar er is nog steeds overaanbod
Voor kantoren is het overaanbod weliswaar teruggedrongen, maar nog steeds aanwezig. Op de centraal stationslocaties is, net als in het RPW 2017, nog steeds een tekort geconstateerd. Dit betekent dat het regionale beleid voor kantoren gecontinueerd wordt. Kantoorontwikkelingen op potentiele (her-)ontwikkelingslocaties rondom het centraal station in Arnhem en Nijmegen worden gestimuleerd.

Daarnaast worden naast de twee centraal stationslocaties, de stations Arnhem Velperpoort, Arnhem Zuid, Elst Centraal, Heijendaal en Nijmegen Lent als potentiële overlooplocaties aangewezen indien rondom Nijmegen Centraal en Arnhem Centraal onvoldoende kantoorruimte gerealiseerd kan worden. Voor de gemeente Duiven is dit niet van toepassing.

Over de gehele regio gezien is er sprake van over-programmering PDV
Ook voor het onderdeel perifere detailhandel blijven de kwantitatieve conclusies uit het RPW 2017 overeind. Dit betekent dat de regionale afspraken voor perifere detailhandel worden gecontinueerd. Daarnaast is in het RPW 2021-2024 het regionaal beleid voor de reguliere detailhandel (voorheen het Regionaal Programma Detailhandel; RPD 2013) met perifere detailhandel geïntegreerd in het hoofdstuk Detailhandel. De omvang PDV die voor gemeente Duiven in het vorige RPW is toegewezen blijft overeind.

2.1 Een uitgebalanceerde economische ontwikkeling van werklocaties van belang is met aandacht voor landschap, duurzaamheid en leefkwaliteit
Met de regionale visie “Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio” is het speelveld veranderd. Van belang is een uitgebalanceerde economische ontwikkeling, met daarin ruimte voor landschap, duurzaamheid en een ontspannen leefkwaliteit. In het nieuwe RPW wordt hierop aangesloten. Vanuit deze visie wordt gewerkt aan een duurzame ruimtelijke invulling van de regio, waarin verschillende functies op de daarvoor meest geschikte locatie ingevuld worden. In dit RPW zijn per onderdeel, te weten bedrijventerreinen, kantoorlocaties en detailhandelsgebieden, afspraken gemaakt om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de regio Arnhem-Nijmegen. Zie hiervoor pagina 10 en volgende van het RPW 2021-2024.

3.1 Monitoring medio 2022 maakt het mogelijk tijdig bij te sturen
Tijdige monitoring maakt het mogelijk om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen in de markt zodat bijgestuurd kan worden wanneer de economische situatie verandert. Dan kan ook beoordeeld worden of de ontwikkelruimte voor de 2e tranche regionale bedrijventerreinen en de resterende 10 ha XXL-logistiek kan worden vrijgegeven. Per 1 juli 2022 zal de eerste monitoring starten.

Kanttekeningen

1.1 Er is een risico dat niet alle 17 gemeenten (volledig) instemmen met het RPW 2021-2024
Het Portefeuillehouders Overleg Economie Arnhem Nijmegen heeft op 2 december 2020 ingestemd om het RPW 2021-2024 via de colleges voor besluitvorming aan de gemeenteraden aan te bieden. Er is een risico dat enkele raden van de 17 regiogemeenten niet of op onderdelen niet instemmen met het RPW 2021-2024. Dit is een realistisch scenario, want in de reactienota (bijlage 6) kunt u zien dat enkele gemeenten bezwaar hebben gemaakt op onderdelen van het RPW. Indien echter meer dan 50 % van de gemeenteraden instemt, zal het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland, het RPW 2021-2024 als ruimtelijk toetsingskader overnemen en vaststellen.

1.2 De verdeling van de ontwikkelruimte voor bedrijventerreinen is maatwerk
In zijn algemeenheid kan worden opgemerkt, dat de toe te kennen ontwikkelruimte in de praktijk vaak onderdeel wordt van een integraal ruimtelijk plan (totaal plangebied, aanvullend programma/functie, infra, openbare ruimte, integrale financiële uitvoerbaarheid, etc.). Dit betekent dat bij de definitieve invulling er steeds flexibiliteit moet zijn om de specifieke situatie in deze context te kunnen beoordelen. De regio biedt bij de beoordeling van de ingediende plannen ruimte voor maatwerk.

Financiële paragraaf

Dit voorstel heeft op dit moment geen financiële gevolgen. Indien de regio hectares aan de gemeente toewijst zal er wel een financieel effect haalbaar zijn.

Participatie en communicatie

Het Portefeuillehouder Overleg Economie Arnhem Nijmegen heeft de totstandkoming van dit advies begeleid. De 17 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland maken deel uit van dit overleg. Op 5 januari 2021 is er door de secretaris van het PFO Economie een persbericht verstuurd, die ook intern aan de griffie in Duiven is verstuurd, en zijn de onderliggende rapporten via de website (www.regioan.nl/rpw) van de regio Arnhem Nijmegen openbaar gemaakt.

Intergemeentelijke samenwerking

Het Portefeuillehouder Overleg Economie is een intergemeentelijke samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen waar alle 17 gemeenten aan deelnemen. Daarnaast heeft er, zowel ambtelijk als bestuurlijk, intensief afstemming plaatsgevonden binnen de Liemerse gemeenten.

Bijlagen

1.	*201453621*	RPW Arnhem Nijmegen 2021-2024
2.	*201453621*	Advies Ecorys benutten ontwikkelruimte RPW, d.d. 20 nov 2020
3.	*201453621*	Advies Ecorys beoordeling XXL-logistiek, d.d. 20 nov 2020
4.	*201453621*	Ontwikkelkaart XXL-logistiek, Posad Maxwan, okt 2020
5.	*201453621*	Bijlage bij Ontwikkelkaart XXL-logistiek, DocksNLD, Posad Maxwan, okt 2020
6.	*201453621*	Reactienota RPW, d.d. 2 dec 2020
7.	*201453632*	Raadsbesluit

Duiven, 19 januari 2021.

Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J.(Chris) Papjes H.C.M. (Ineke) Knuiman

secretaris loco-burgemeester